Warmtetransitie

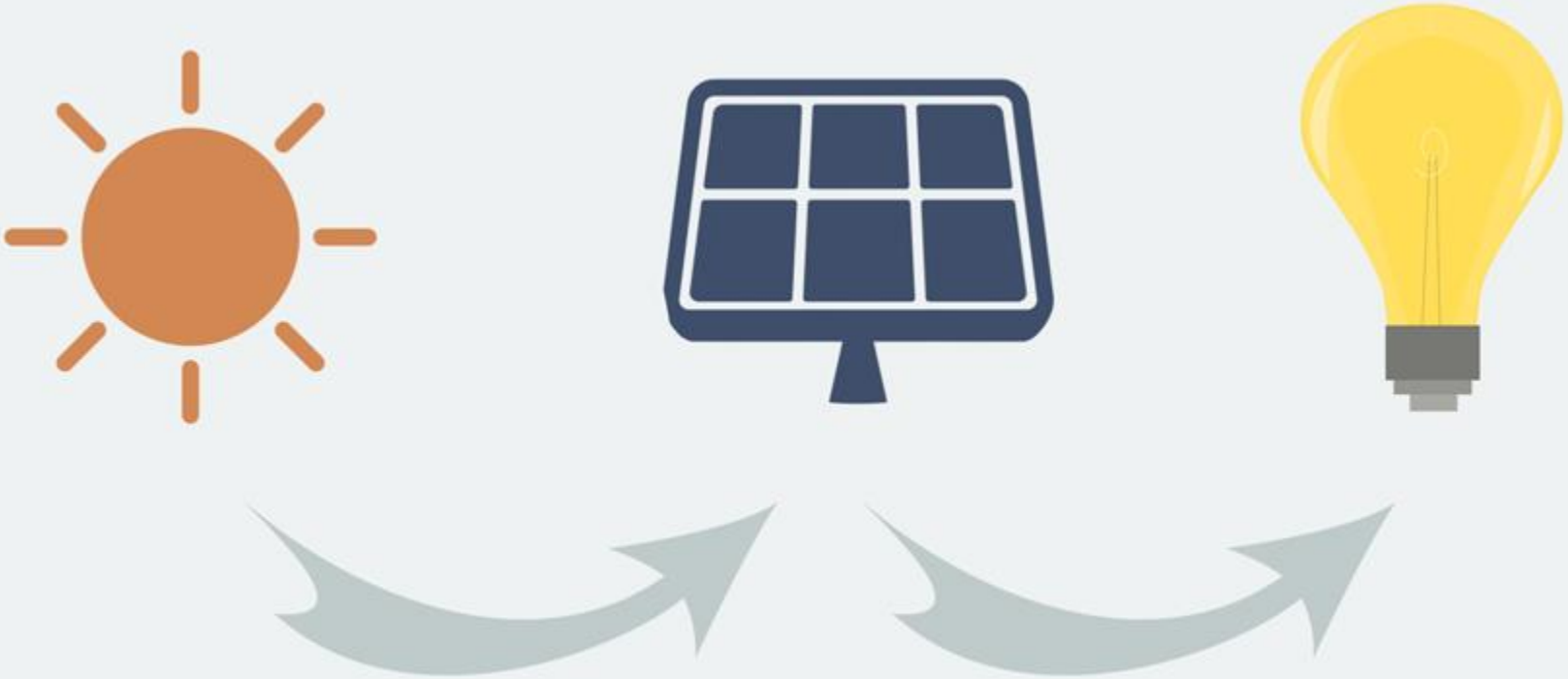

Meerderheid heeft al energiebesparende maatregelen getroffen in de vorm van isolatie.
Westerkwartierders beoordelen zichzelf met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,2 als het op duurzaamheid aankomt. Meer dan vier op de vijf vinden het (zeer) belangrijk om energie te besparen.

Dat inwoners stappen zetten op het gebied van verduurzamen blijkt uit het resultaat dat een ruime meerderheid reeds kleine duurzame maatregelen heeft getroffen. Zo zijn vier op de vijf Westerkwartierders overgestapt op LED verlichting, heeft 71% tochtstrippen geplaatst en is bijna tweederde al overgestapt op energiezuinige apparaten. Elektrisch koken is een maatregel die nog door minder Westerkwartierders is getroffen, maar het is in opkomst. De meest getroffen grote duurzame maatregelen hebben betrekking op isolatie. Zo hebben drie op de vijf HR++ of tripleglas geplaatst en heeft 72% (ook) isolatiemaatregelen in een andere vorm getroffen. Verder worden zonnepanelen steeds meer gemeengoed; de helft van de Westerkwartierders heeft deze inmiddels geplaatst. Daarnaast heeft 58% een energiezuinige verwarmingsketel geïnstalleerd.

De eerste huizen zijn inmiddels aardgasvrij.
Eén op de zestien Westerkwartierders woont inmiddels in een huis zonder gasaansluiting. Binnen nu en 3 jaar komt hier naar verwachting nog 5% bij. Over "aardgasvrij wonen" wordt nog wel verschillend gedacht, al zijn de mensen die er positief of neutraal instaan wel in de meerderheid. Een kwart ziet "aardgasvrij wonen" niet zitten.

Bij een overstap naar "aardgasvrij wonen" komen de financiën boven het milieu. De meest genoemde reden om aan de slag te gaan met het aardgasvrij maken van de woning is wanneer men gebruik kan maken van subsidies en andere financieringen. Daarnaast vindt de helft het belangrijk dat ze de investering terugverdienen in de waarde van hun woning en het wooncomfort. Bijdragen aan een beter milieu komt op de derde plaats.

Het niet willen of kunnen investeren in het aardgasvrij maken van de woning, omdat de kosten (nog) te hoog zijn is de meest genoemde reden om nu (nog) niet aan de slag te gaan. Daarnaast wil meer dan de helft wachten totdat technieken verder ontwikkeld zijn. Drie op de tien twijfelen verder of het alternatief wel degelijk duurzamer is en 19% weet niet of ze op lange termijn in hun huis willen blijven wonen.

Een kwart van de inwoners met een koopwoning zou zelf, of samen met het dorp, wijk of buurt wel het initiatief willen nemen om van het aardgas af te gaan. Eveneens een kwart wil liever de planning van de gemeente afwachten en de helft geeft aan op dit moment (nog) niet van het aardgas af te willen.

De inzet van waterstofgas als alternatieve warmtetechniek kan op enthousiasme rekenen.
Binnen de warmtetransitie moet de gemeente zich volgens zeven op de tien voorlopig eerst richten op het stimuleren van inwoners om energiebesparende maatregelen te treffen; dit zodat de gasvraag verminderd. Waterstof kan volgens twee op de vijf een duurzaam alternatief voor aardgas worden.

Wat betreft een collectief warmtenet als alternatieve warmtetechniek zijn er meer tegenstanders dan voorstanders. Tegenstanders van een collectief warmtenet geven o.a. aan dat een warmtenet op biomassa niet milieuvriendelijk is. Een meerderheid is tegen het gebruik van biosmassa in de warmtetransitie. Verder vindt een overgrote meerderheid het *geen* goed idee om bewoners van goed geïsoleerde woningen, waarvoor een volledig elektrische warmtepomp geschikt is, verplicht te laten kiezen voor deze techniek.

De gemeente moet in de warmtetransitie het voortouw nemen.
Meer dan de helft van de inwoners is het er (helemaal) mee eens dat de gemeente het voortouw moet nemen bij het aardgasvrij maken van het Westerkwartier. De gemeente kan zich het beste inzetten voor het duurzamer maken van woningen door subsidies te verstrekken. De helft denk ook aan het geven van advies op locatie en/of aan het ondersteunen van lokale initiatieven. Verder moet het lenen van geld tegen een gunstig tarief via het "Fonds Wonen Westerkwartier" volgens een meerderheid ook voor mensen met een laag inkomen, die niet aan de voorwaarden van de krediettoets voldoen, beschikbaar zijn.

Informeren over de warmtetransitie kan het beste via digitale nieuwsbrieven die per mail worden verstuurd, via de website van de gemeente en/of via huis-aan-huisbladen. Nog eens één derde noemt (ook) brieven per post en één op de vijf ontvangt graag informatie via fysieke bijeenkomsten en/of sociale media.

1. Onderzoeksverantwoording

2. Resultaten

Achtergrond

In de meeste huishoudens in de gemeente Westerkwartier is aardgas nu nog een vanzelfsprekende keuze voor verwarmen en koken. Daar komt de komende 30 jaar verandering in. Niet in één keer, maar geleidelijk en gefaseerd, door middel van een aanpak per dorp, wijk en buurt. Vanuit het nationale Klimaatakkoord heeft iedere gemeente in Nederland de opdracht gekregen een "Transitievisie Warmte" vast te stellen. Dit is een document waarin de eerste stappen naar een aardgasvrije gemeente in 2050 staan beschreven. Met het document wordt richting gegeven aan de aanpak van het isoleren en aardgasvrij maken van dorpen, wijken en buurten. Om dit proces zo goed mogelijk te beschrijven, is de gemeente benieuwd naar de inbreng en ideeën van inwoners. Enigma Research heeft daarom samen met de gemeente Westerkwartier een onderzoek uitgevoerd.

Methode van onderzoek

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van online kwantitatief marktonderzoek. De respondenten zijn afkomstig uit het WesterkwartierPanel. Aanvullend is het onderzoek ook beschikbaar gesteld via een publieke link die (onder andere) te vinden was op de site van de gemeente. De resultaten zijn verwerkt met behulp van het (mobiele) onderzoekssysteem van Enigma Research.

WesterkwartierPanel

Het WesterkwartierPanel is een online burgerpanel van de gemeente Westerkwartier. Iedereen die in het Westerkwartier woont, 16 jaar of ouder is en beschikt over een e-mailadres, kan deelnemen aan het burgerpanel. Panelleden krijgen via de e-mail een uitnodiging als er een online vragenlijst voor hen klaarstaat.

De onderzoeken gaan over diverse onderwerpen en thema's. Met het WesterkwartierPanel geeft de gemeente een vervolg aan het burgerparticipatietraject. De onderzoeken in het WesterkwartierPanel worden uitgevoerd in samenwerking met het onafhankelijke onderzoeksbureau Enigma Research, aangesloten bij de MarktOnderzoekAssociatie (MOA). Deelname aan een onderzoek van het WesterkwartierPanel is altijd volledig anoniem.

De resultaten worden niet alleen bekendgemaakt aan de gemeente Westerkwartier, maar ook aan de panelleden. Ook zijn de onderzoeksuitslagen te vinden op de website van het WesterkwartierPanel of op de website van de gemeente.

Gemeente Westerkwartier

ENIGMA

Steekproef

In totaal hebben 960 inwoners de vragenlijst ingevuld. Met een netto steekproef van 960 afgeronde vragenlijsten valt, met een betrouwbaarheid van 95%, te concluderen dat de steekproefuitkomst maximaal 3,2% zal afwijken van de werkelijke situatie.

Steekproefverdeling

Leeftijd	n	%
18-39 jaar	132	14%
40-49 jaar	155	16%
50-59 jaar	237	25%
60-69 jaar	260	27%
70 jaar en ouder	176	18%
Totaal	960	

Sector	n	%
Koop	886	92%
Huur	70	7%
NVT	4	0%
Totaal	960	

Type huis	n	%
Vrijstaande woning	520	54%
Twee-onder-één kapwoning	251	26%
Rijwoning (tussen)	66	7%
Rijwoning (hoek)	70	7%
Appartement	24	3%
Een ander type huis	29	3%
Totaal	960	

Bouwperiode	n	%
Vóór 1945	210	22%
1946 - 1964	70	7%
1965 - 1974	126	13%
1975 - 1991	178	19%
1992 - 2005	201	21%
2006 - 2017	120	13%
Na 2018	41	4%
Weet ik niet	14	1%
Totaal	960	

Aantal jaren in huidige woning	n	%
Korter dan 1 jaar	39	4%
1 - 5 jaar	198	21%
6 - 10 jaar	114	12%
11 - 20 jaar	241	25%
21 - 30 jaar	198	21%
Langer dan 30 jaar	170	18%
Totaal	960	

Binnen 5 jaar verhuizen	n	%
Ja	134	14%
Nee	826	86%
Totaal	960	

**De resultaten zijn herwogen op leeftijd en geven een representatief beeld voor de inwoners van de gemeente Westerkwartier van 18 jaar en ouder. Het aantal respondenten (N) dat onder de tabellen staat weergegeven is ongewogen.*

2. Resultaten

2.1 Vraag 8: Welk rapportcijfer geeft u zichzelf als het op duurzaamheid aankomt?

7,2

N=945

2.2 Vraag 9: Kunt u voor elk van onderstaande kleine maatregelen aangeven of u deze (gedeeltelijk) hebt getroffen of van plan bent te gaan treffen in uw huidige woning?

Vraag 9 is alleen voorgelegd indien men zelfstandig woont en daarbij niet inwonend is.

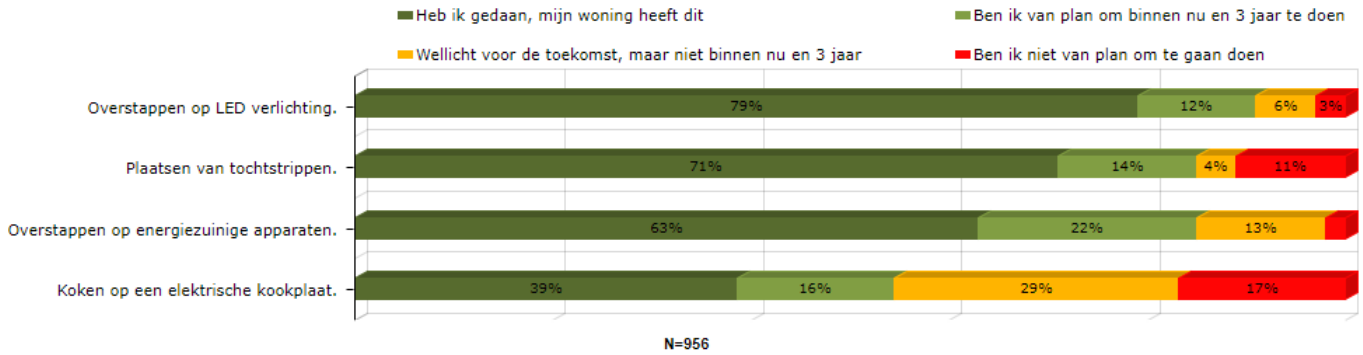

- Westerkwartierders beoordelen zichzelf met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,2 als het op duurzaamheid aankomt. Inwoners van 70 jaar en ouder geven zichzelf met een 7,5 het hoogste rapportcijfer. Jonge mensen (tussen de 18 en 39 jaar) vinden zichzelf het *minst* duurzaam (7,0).
- Inwoners met een koopwoning vinden zichzelf duurzamer dan inwoners met een huurwoning (7,3 vs. 6,9). Verder geven Westerkwartierders die binnen nu en 5 jaar gaan verhuizen zichzelf een *lager* rapportcijfer dan inwoners die niet van plan zijn om te gaan verhuizen (6,9 vs. 7,3).
- Dat inwoners stappen zetten op het gebied van verduurzamen blijkt uit het resultaat dat een ruime meerderheid reeds kleine duurzame maatregelen heeft getroffen. Zo zijn vier op de vijf (79%) Westerkwartierders overgestapt op LED verlichting, heeft 71% tochtstrippen geplaatst en is bijna tweederde (63%) al overgestapt op energiezuinige apparaten.
- Elektrisch koken is een maatregel die nog door minder Westerkwartierders is getroffen, maar het is in opkomst. Twee op de vijf (39%) koken inmiddels elektrisch en 16% is van plan om dit binnen nu en 3 jaar te gaan doen. Niet iedereen staat al open voor elektrisch koken. Zo geven drie op de tien (29%) aan dit wellicht in de toekomst te gaan doen, maar niet binnen nu en 3 jaar en is 17% niet van plan om elektrisch te gaan koken.
- Alle vier de kleine duurzame maatregelen zijn gemiddeld vaker getroffen door mensen met een koopwoning dan door mensen met een huurwoning. Verder hebben inwoners met een huis dat in 2018 of daarna is gebouwd vaker duurzame maatregelen getroffen; dit is dan hoogstwaarschijnlijk gelijk met de bouw van het huis gebeurd.

Vraag 10 is alleen voorgelegd indien men zelfstandig woont en daarbij niet inwonend is.

2.3 Vraag 10: Kunt u ook voor de onderstaande grote maatregelen aangeven of u deze (gedeeltelijk) hebt getroffen of van plan bent te gaan treffen in uw huidige woning?

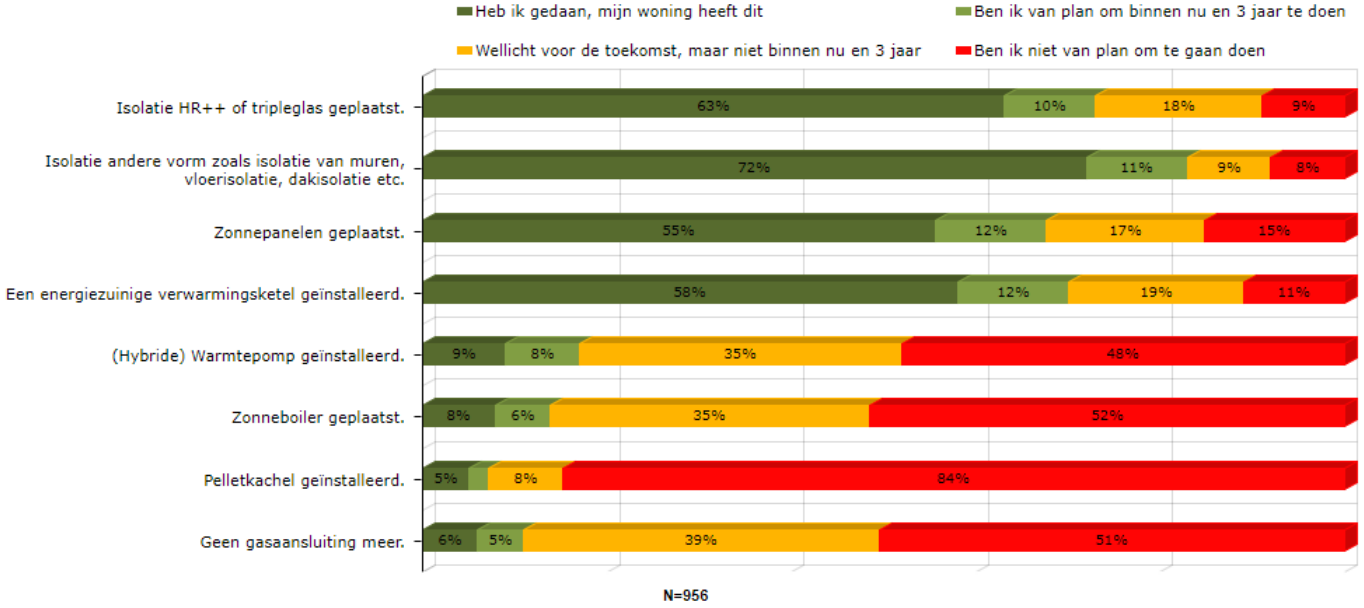

- De meest getroffen grote duurzame maatregelen hebben betrekking op isolatie. Zo heeft 63% HR++ of tripleglas geplaatst en heeft 72% (ook) isolatiemaatregelen in een andere vorm getroffen.
- Verder worden zonnepanelen steeds meer gemeengoed; de helft (55%) van de Westerkwartierders heeft deze inmiddels geplaatst. Daarnaast heeft 58% een energiezuinige verwarmingsketel geïnstalleerd.
- Maatregelen zoals het plaatsen van een (hybride) warmtepomp en/of een zonneboiler zijn nog een stuk minder getroffen; minder dan één op de tien hebben dit reeds in hun woning.
- Dat een pelletkachel er wat betreft duurzaamheid inmiddels niet meer zo goed opstaat, komt terug in het resultaat dat 84% niet van plan is om een dergelijke kachel te installeren.
- Eén op de zestien Westerkwartierders (6%) woont inmiddels in een huis zonder gasaansluiting. Binnen nu en 3 jaar komt hier naar verwachting nog 5% bij. Verder staan twee op de vijf (39%) open voor "gasloos wonen", maar zij verwachten niet dat dit binnen nu en 3 jaar gaat gebeuren. De helft (51%) is sceptisch; zij zijn nog niet van plan om van het aardgas af te gaan.
- Net als bij de kleine duurzame maatregelen zijn ook de grote maatregelen vaker getroffen door mensen met een koopwoning dan door mensen met een huurwoning. Verder hebben Westerkwartierders die binnen nu en 5 jaar van plan zijn om te verhuizen minder vaak maatregelen getroffen dan mensen die niet van plan zijn om te gaan verhuizen.

2.4 Vraag 11: Op een schaal van 1 (helemaal niet belangrijk) tot 5 (Heel belangrijk). Hoe belangrijk vindt u energie besparen?

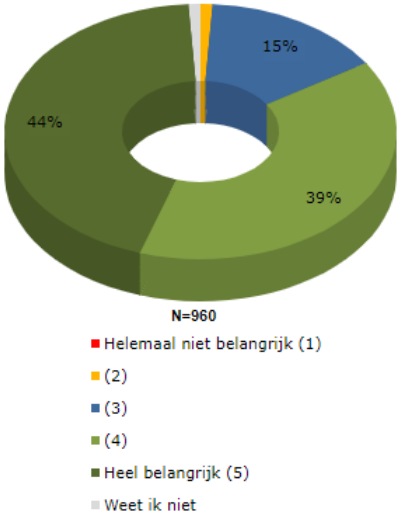

2.5 Vraag 12: Op een schaal van 1 (zeer negatief) tot 5 (zeer positief), hoe kijkt u tegen "aardgasvrij wonen" aan?

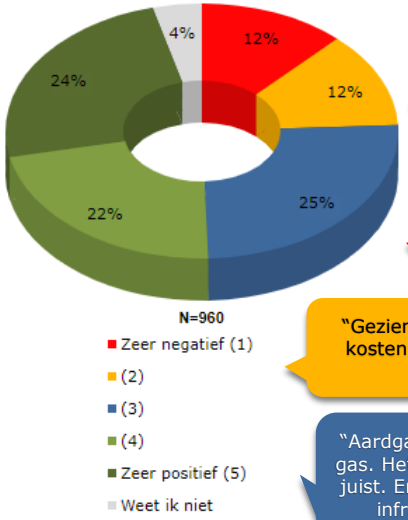

"Aardgas is reeds een schone vorm. In de ons omringende landen wordt aardgasgebruik juist gestimuleerd, wij zijn hier In Nederland compleet van het paadje."

"Aardgasvrij wil ik alleen als aardgas wordt vervangen door waterstof."

"Gezien de leeftijd van mijn woning zijn de kosten om van het gas af te gaan te hoog t.o.v. de opbrengst."

"Aardgas kan worden vervangen door groen gas. Het alleen inzetten op elektriciteit is niet juist. Er ligt een heel goed onderhouden gas infrastructuur, gebruik die dan ook."

"Ik sta er positief tegenover, maar zie ook nog wel haken en ogen. Het moet ook betaalbaar zijn."

"Er moeten eerst goede alternatieven komen, die ook nog betaalbaar zijn."

"Het is nog niet voor elke woning mogelijk, ofwel het is onbetaalbaar."

"Gas is een fossiele brandstof en het delven veroorzaakt aardbevingen."

"Zo snel mogelijk aardgasvrij, desnoods naar waterstofgas."

- Meer dan vier op de vijf Westerkwartierders vinden het (zeer) belangrijk om energie te besparen (83%). Nog eens 15% antwoordt neutraal. Er is bijna niemand die het uitgesproken niet belangrijk vindt om energie te besparen.
- Over "aardgasvrij wonen" wordt verschillend gedacht, al zijn de mensen die er positief (46%) of neutraal (25%) instaan wel in de meerderheid. Een kwart (24%) ziet "aardgasvrij wonen" niet zitten.
- Diegenen die er negatief instaan geven o.a. aan dat aardgas reeds een schone vorm is waar landen om ons heen juist naar overstappen. Overstappen op waterstof wordt wel als alternatief genoemd. Dit zodat de bestaande infrastructuur kan worden behouden.
- Ook inwoners die positief tegenover "aardgasvrij wonen" staan zetten nog wel hun vraagtekens bij de haalbaarheid en betaalbaarheid ervan. Voor hen is het echter wel duidelijk dat er wat moet gebeuren i.v.m. het milieu.

Voor een totaalbeeld zijn inwoners die geen gasaansluiting hebben bij vraag 13 achteraf gevuld bij het antwoord "zeer bekend".

2.6 Vraag 13: Op een schaal van 1 (niet bekend) tot 5 (zeer bekend), hoe bekend bent u met "aardgasvrij wonen"?

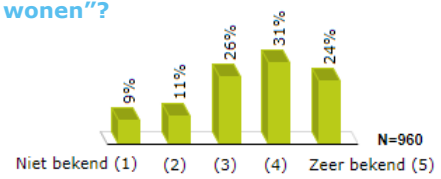

Vraag 14 is alleen voorgelegd aan bezitters van een koopwoning. Vraag 14a is aan mensen voorgelegd met een gasaansluiting, vraag 14b alleen aan mensen zonder gasaansluiting.

2.7 Vraag 14a: Wat zouden voor u de voornaamste reden en/aanleidingen zijn om aan de slag te gaan met het aardgasvrij maken van uw woning?

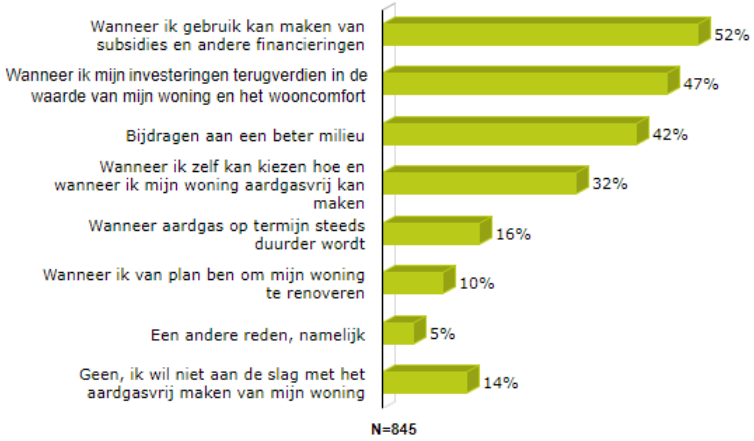

2.8 Vraag 14b: Wat waren voor u de voornaamste redenen/aanleidingen om uw woning aardgasvrij te maken?

- De helft van de inwoners (55%) is bekend tot zeer bekend met "aardgasvrij wonen". Dit wil zeggen, ze hebben weleens informatie erover opgezocht, erover gelezen en/of uitgezocht wat er voor nodig is om aardgasvrij te wonen. Sommigen wonen zelfs al aardgasvrij. Slechts één op de vijf zegt er niet zoveel over te weten en een kwart (26%) zit wat betreft bekendheid in het midden.
- Westerkwartierders met een koopwoning zijn vaker bekend tot zeer bekend met "aardgasvrij wonen" dan inwoners die huren (55% vs. 43%). Verder zijn er aanzienlijk meer mensen bekend met "aardgasvrij wonen" die in een huis wonen die in 2018 of later is gebouwd; zij hebben hun woning vaak aardgasvrij gekocht.
- Bij de overstap naar "aardgasvrij wonen" komen de financiën boven het milieu; behalve voor diegenen die nu al aardgasvrij wonen. De meest genoemde reden om aan de slag te gaan met het aardgasvrij maken van de woning is wanneer men gebruik kan maken van subsidies en andere financieringen (52%). Daarnaast vindt 47% het belangrijk dat ze de investering terugverdienen in de waarde van hun woning en het wooncomfort. Bijdragen aan een beter milieu komt op de derde plaats (42%).
- Het belang van het gebruik kunnen maken van subsidies en andere financieringen neemt toe naarmate men jonger is. Het terugverdienen van de investeringen is vaker voor inwoners onder de 60 jaar van belang.
- Het zelf kunnen kiezen hoe en wanneer men de woning aardgasvrij kan maken wordt juist meer genoemd naarmate men ouder wordt. In totaal draagt 32% dit als reden aan.

Vraag 15 is alleen voorgelegd aan bezitters van een koopwoning. Vraag 15a is aan mensen voorgelegd met een gasaansluiting, vraag 15b alleen aan mensen zonder gasaansluiting die de woning niet aardgasvrij hebben gekocht.

2.9 Vraag 15a: Wat zijn voor u de belangrijkste redenen om nu (nog) niet aan de slag te gaan met het aardgasvrij maken van uw woning?

2.10 Vraag 15b: Wat waren voor u vooraf de belangrijkste belemmeringen om wellicht niet aan de slag te gaan met het aardgasvrij maken van uw woning?

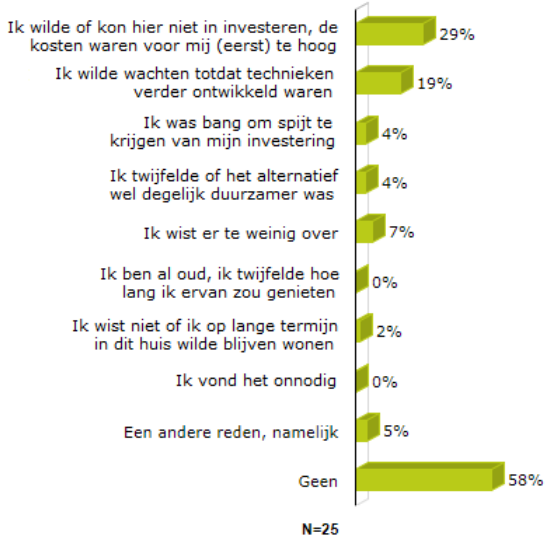

- Het niet willen of kunnen investeren in het aardgasvrij maken van de woning, omdat de kosten (nog) te hoog zijn is de meest genoemde reden om nu (nog) niet aan de slag te gaan (59%). Hoe jonger men is, hoe vaker dit als reden wordt gegeven.
- Daarnaast wil meer dan de helft (53%) wachten totdat technieken verder ontwikkeld zijn. Drie op de tien (31%) twijfelen verder of het alternatief wel degelijk duurzamer is en 19% weet niet of ze op lange termijn in hun huis willen blijven wonen.
- Diegenen die al aardgasvrij wonen, noemen eveneens de hoge kosten en het willen wachten totdat technieken verder ontwikkeld waren als belemmeringen waar ze, voordat ze de beslissing maakten om van het aardgas af te gaan, tegenaan zijn gelopen.

Vraag 16 is alleen voorgelegd aan bezitters van een koopwoning met een gasaansluiting.

2.11 Vraag 16: U kunt wachten op de planning van de gemeente, maar ook zelf (eventueel samen met uw dorp, wijk of buurt) het initiatief nemen om vroegtijdig van het aardgas af te gaan. Wat heeft uw voorkeur?

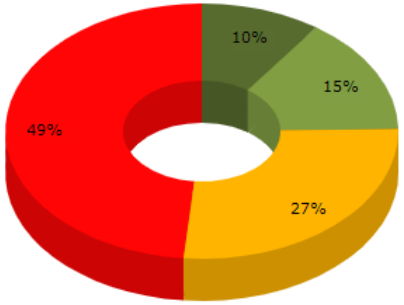

N=845

- Zelf het initiatief nemen om van het aardgas af te gaan
- Samen met het dorp, wijk of buurt het initiatief nemen om van het aardgas af te gaan
- De planning van de gemeente afwachten
- Ik wil op dit moment (nog) niet van het aardgas af

2.12 Vraag 18: In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraak?

Er moet in mijn dorp, wijk of buurt worden ingezet op een collectief warmtenet.

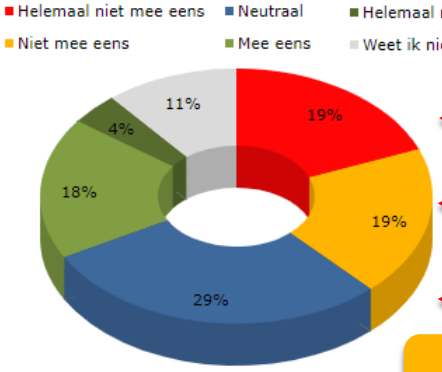

N=960

"Biomassa is zeer milieu belastend."

"Hoor daar geen goede verhalen over."

"Ik wil niet afhankelijk zijn van 1 aanbieder."

"Dan heb je zelf geen zeggenschap meer over je warmte en de prijs daarvan."

"De woningdichtheid waar ik woon is niet echt geschikt voor een warmtenet."

"Hangt wel af van de warmte bron. Aquathermie, bodem energie of restwarmte zijn duurzaam; biomassa is twijfelachtig."

"Hier kan iedereen van profiteren. Geen wildgroei van andere voorzieningen."

"Gemeenschappelijke installatie en gebruik lijkt mij een kostenbesparende methode."

- Een kwart van de inwoners met een koopwoning zou zelf (10%), of samen met het dorp, wijk of buurt (15%), wel het initiatief willen nemen om van het aardgas af te gaan. Eveneens een kwart (27%) wil liever de planning van de gemeente afwachten en de helft (49%) geeft aan op dit moment (nog) niet van het aardgas af te willen.
- Inwoners tussen de 18 en 39 jaar staan welwillender tegenover "aardgasvrij wonen" dan oudere inwoners. Zij willen dit dan wel het liefst samen met het dorp, wijk of buurt of via de planning van de gemeente regelen.
- Wat betreft een collectief warmtenet als alternatieve warmtetechniek zijn er meer tegenstanders (38%) dan voorstanders (22%). Drie op de tien (29%) antwoorden neutraal en 11% zegt het niet te weten. Onder de groep 18-39 jarigen zijn de meeste voorstanders te vinden (31%).
- Tegenstanders van een collectief warmtenet geven aan dat een warmtenet op biomassa niet milieuvriendelijk is. Daarbij is de woondichtheid in de gemeente volgens sommigen op veel plekken niet hoog genoeg voor een warmtenet (dorpen zijn te klein) en zijn de verhalen over warmtenetten niet zo positief; je zit o.a. aan jarenlange dure contracten van één aanbieder vast.
- Diegenen die positief zijn maken daarbij wel vaak een kanttekening over de techniek die dan gebruikt moet worden. Warmtenetten via restwarmte vindt men een goed idee, maar het gebruiken van biomassa wordt ook door deze groep veelal als milieubelastend gezien. Diegenen die er positief instaan, zijn verder van mening dat iets gezamenlijk doen in plaats van allemaal individueel voordelen kan opleveren.

2.13 Vraag 19: In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraak?

In de warmtetransitie moet gebruik worden gemaakt van biomassa.

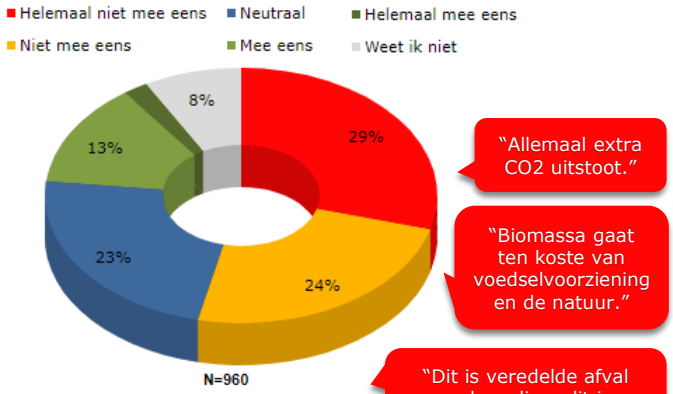

"Allemaal extra CO2 uitstoot."

"Biomassa gaat ten koste van voedselvoorziening en de natuur."

"Dit is veredelde afval verbranding, dit is alleen op papier schoon."

"Biomassa is schijnoplossing."

"De snelheid van verbruik en toename bossen gaat niet gelijk op."

"Maar niet door import of speciaal hiervoor verbouwde gewassen."

"Goed oppassen welk soort bio er gebruikt wordt anders spant het paard er verkeerd voor."

"Zolang we de biomassa lokaal ophalen en niet importeren van buiten Nederland."

2.14 Vraag 20: In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraak?

Liever extra duurzame energie opwekken om waterstofgas te produceren, dan alle woningen gasvrij maken.

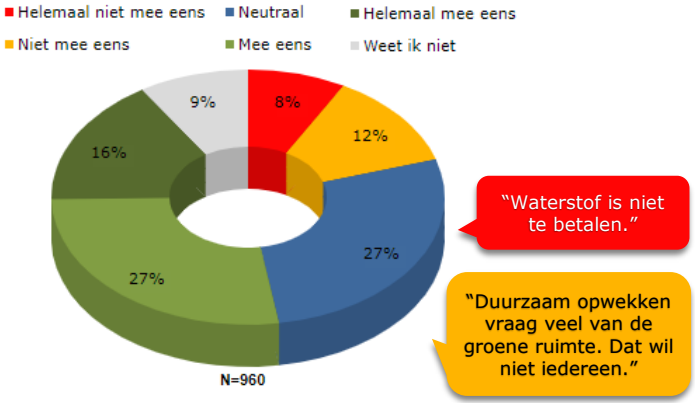

"Waterstof is niet te betalen."

"Duurzaam opwekken vraag veel van de groene ruimte. Dat wil niet iedereen."

"Er is zoveel weerstand tegen zonnepanelen en windmolens, dat zoiets in mijn omgeving niet mogelijk is."

"Als we slim omgaan met het plaatsen van zonneparken en windmolens, is het een begin."

"Er moet balans worden gezocht. Niet het 1 ten koste van het ander."

"Ik denk dat waterstof een goede optie is."

"Kan in bestaand leidingnet."

Gemeente Westerkwartier

ENIGMA

- Bij de uitspraak over een collectief warmtenet kwam al naar voren dat de meeste inwoners het gebruik van biomassa niet zien zitten. Dit wordt nogmaals bevestigd door het resultaat dat 53% het (helemaal) *oneens* is met de uitspraak dat er in de warmtetransitie gebruik moet worden gemaakt van biomassa. Slechts 15% spreekt zich in positieve zin uit. Zij zetten daarbij wel gelijk kanttekeningen bij de soort biomassa dat dan mag worden gebruikt.
- Inwoners tussen de 18-39 jaar zijn nog het meest positief over het gebruiken van biomassa (23%). Hoe ouder men wordt, hoe minder vaak men een voorstander ervan is. Zo is slechts één op de tien inwoners van 60 jaar en ouder voor het gebruiken van biomassa in de warmtetransitie.
- De inzet van waterstofgas als alternatieve warmtetechniek kan op meer enthousiasme rekenen. Ruim twee op de vijf (43%) zijn het (helemaal) eens met de uitspraak dat er beter duurzame energie opgewerkt kan worden om waterstofgas te produceren, dan alle woningen gasvrij te maken. Nog eens 27% antwoordt neutraal en 20% laat zich hierover negatief uit.
- Inwoners boven de 50 jaar zijn enthousiaster over het gebruik van waterstofgas dan inwoners onder de 50 jaar. Verder zien inwoners met een koopwoning duurzame energie opwekken om waterstofgas te produceren vaker als een goed idee dat inwoners met een huurwoning (46% vs. 15%).
- Voordelen van waterstofgas die worden genoemd zijn dat het bestaande leidingnet kan worden gebruikt en dat het kan worden opgeslagen. Tegenstanders wijzen er onder meer op dat het duurzaam opwekken van waterstofgas wel veel van de groene ruimte zal vragen.

2.15 Vraag 21: In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraak?

Bewoners van goed geïsoleerde woningen, waarvoor een volledig elektrische warmtepomp geschikt is, moeten verplicht worden om voor deze techniek te kiezen.

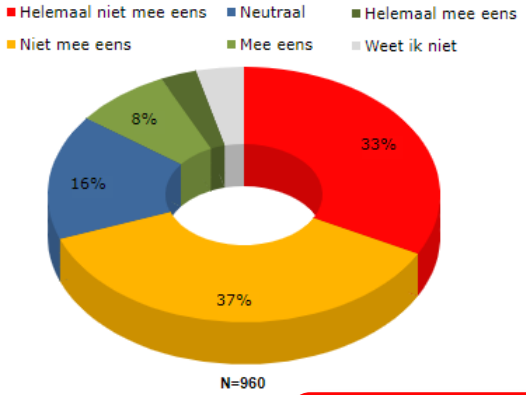

"Dan moet het ook volledig worden betaald/vergoed."

"Moet altijd een vrije keus zijn. Goed geïsoleerde woningen nemen ook nog maar weinig gas."

"De burger moet keuzevrijheid hebben."

"Alleen tegen een reële vergoeding. Je kan niet iemand verplichten die daar geen budget voor heeft."

"Geen verplichting. Wel goede voorlichting of stimulerings-maatregelen."

2.16 Vraag 22: In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraak?

De gemeente moet zich voorlopig niet richten op het aardgasvrij maken van bepaalde dorpen, wijken of buurten, maar inzetten op het verminderen van de gasvraag door het treffen van energiebesparende maatregelen bij inwoners te stimuleren.

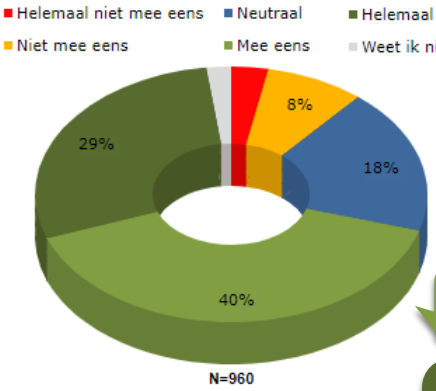

"Isolatie is een rand voorwaarde voor warmtepompen, dus het één moet voor het ander."

"Dit is een eerste stap om aardgasvrij te wonen."

"Daar moeten we mee beginnen. Goed dat nieuwbouw aardgasvrij is, maar bij bestaande woningen richten op energiebesparing."

"Aardgasvrij maken is geen doel op zich. Het gaat veel meer om energie besparing en om de transitie naar duurzamere vormen van energie opwekking."

"Deze stap maakt verdere stappen in de toekomst meer mogelijk om te realiseren."

Gemeente Westerkwartier

ENIGMA

- De overgrote meerderheid (70%) vindt het *geen* goed idee om bewoners van goed geïsoleerde woningen, waarvoor een volledig elektrische warmtepomp geschikt is, verplicht te laten kiezen voor deze techniek. Alleen als de transitie naar een warmtepomp volledig door de overheid wordt betaald valt hier volgens sommigen over te praten.
- Binnen de warmtetransitie moet de gemeente zich volgens zeven op de tien (69%) voorlopig eerst richten op het stimuleren van inwoners om energiebesparende maatregelen te treffen. Dit zodat de gasvraag verminderd.
- De warmtetransitie moet stapsgewijs worden aangepakt, verspreid over meerdere jaren. Hierbij is de eerste logische stap het reduceren van de vraag naar gas door energiebesparende maatregelen te treffen. Deze stap zorgt er later voor dat de overstap naar een alternatieve warmtetechniek haalbaarder wordt.

2.17 Vraag 23: In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraak?

De gemeente moet het voortouw nemen bij het aardgasvrij maken van het Westerkwartier.

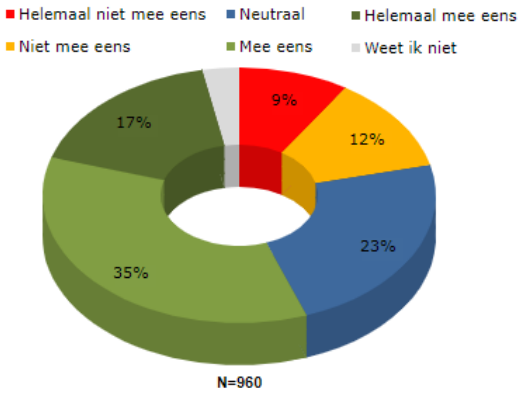

2.18 Vraag 24: Op welke manier(en) kan de gemeente zich het beste inzetten bij het duurzamer maken van uw woning?

- Meer dan de helft (52%) van de inwoners is het er (helemaal) mee eens dat de gemeente het voortouw moet nemen bij het aardgasvrij maken van het Westerkwartier.
- De gemeente kan zich het beste inzetten voor het duurzamer maken van woningen door subsidies te verstrekken (74%). Jongere mensen noemen dit nog vaker dan oudere inwoners.
- De helft denk ook aan het geven van advies op locatie (49%) en/of aan het ondersteunen van lokale initiatieven (47%).
- Twee op de vijf noemen verder het verstrekken van online informatie over het verduurzamen van woningen (40%) en één derde denkt aan het verstrekken van leningen met gunstige voorwaarden (35%) en/of aan het organiseren van informatieavonden/ webinars over verduurzaming (32%).
- Dat de gemeente besluit wanneer een dorp, wijk of buurt van het aardgas afgaat wordt door slechts 14% als een goede manier gezien. Inwoners die in een huurwoning wonen noemen dit overigens wel vaker als een goede manier in vergelijking met Westerkwartierders die een koopwoning hebben (21% vs. 13%).

2.19 Vraag 25: In hoeverre bent u het eens met de volgende uitspraak?

Het "Fonds Wonen Westerkwartier" moet ook beschikbaar worden voor mensen met een laag inkomen die niet aan de voorwaarden van de krediettoets voldoen.

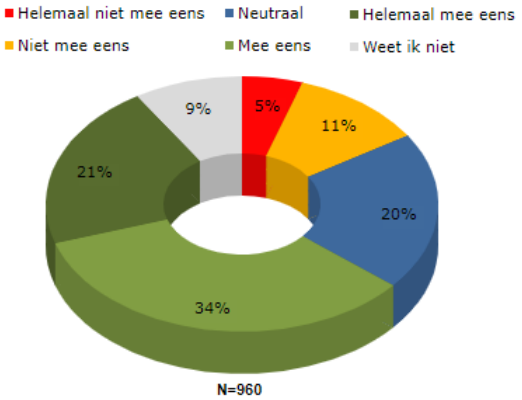

2.20 Vraag 26: Op welke manier(en) kunnen wij u het beste informeren over de warmtetransitie in de gemeente Westerkwartier?

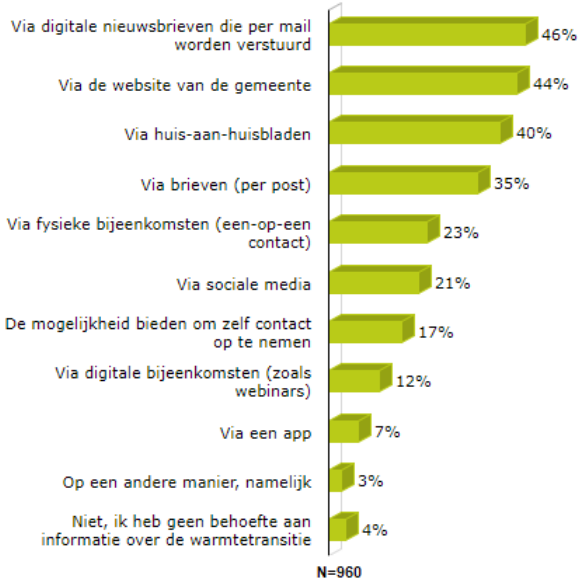

- Een meerderheid (55%) van de Westerkwartierders is van mening dat ook inwoners met een laag inkomen, die niet aan de voorwaarden van de krediettoets kunnen voldoen, de kans moeten krijgen om hun woning te verduurzamen met geleend geld tegen een gunstig rentetarief.
- Hoe ouder men is, hoe vaker men het eens is met de uitspraak. In totaal onderschrijft 16% de uitspraak *niet*. Onder de 18-39 jarigen is dit 25%, onder 70-plussers slechts 6%.
- De gemeente kan inwoners het beste informeren over de warmtetransitie via digitale nieuwsbrieven die per mail worden verstuurd (46%), via de website van de gemeente (44%) en/of via huis-aan-huisbladen (40%).
- Nog eens 35% noemt (ook) brieven per post en één op de vijf ontvangt graag informatie via fysieke bijeenkomsten (23%) en/of sociale media (21%).
- Hoe ouder men is, hoe meer er de voorkeur wordt gegeven aan huis-aan-huisbladen. Dit gaat ook, weliswaar in mindere mate, op voor digitale nieuwsbrieven. Verder zijn het vooral zestigplussers die graag naar fysieke bijeenkomsten gaan.
- Opvallend is dat jonge mensen vaker brieven (per post) als manier noemen hoe ze het beste geïnformeerd kunnen worden. Ook sociale mediakanalen worden vaker door jongere mensen genoemd.

Enigma Research

- Nauwkeurig
- Resultaatgericht
- Ontzorgt
- Technisch onderscheidend
- Oog voor vormgeving

Enigma Research
Bovenstreek 9
9731 DH Groningen

050-2304917
info@enigmaresearch.nl
@enigma_research

www.enigmaresearch.nl

Enigma Research, uw onderzoeksvraag onder de loep.